

KELAJAK KASBLARI – ONGLI RAVISHDA KASB TANLASH!

Mashg'ulotning maqsadi

O'quvchilarda zamonaviy mehnat bozori, fan-texnika taraqqiyoti, raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt ta'sirida shakllanayotgan yangi kasblar to'g'risida tasavvur hosil qilish, ularni kelajakda talab yuqori bo'lishi mumkin bo'lgan kasbiy yo'nalishlar bilan tanishtirish hamda kasb tanlashda shaxsiy qiziqish, qobiliyat, intilish va jamiyat ehtiyojlarini hisobga olishga o'rgatish.

Shuningdek, o'quvchilarda kasbiy o'zini anglash, mustaqil qaror qabul qilish, tanqidiy va kreativ fikrlash, muammolarga innovatsion yechim topish, raqamli savodxonlik, muloqot qilish, jamoada ishlash va o'z kelajagini rejalashtirish ko'nikmalarini rivojlantirish. O'quvchilarga kelajak kasblarini egallash uchun faqat muayyan bilimlarga ega bo'lish emas, balki doimiy o'rganish, yangi texnologiyalarga moslashish, tashabbuskorlik va mas'uliyat bilan harakat qilish muhimligini tushuntirish.

Kutilayotgan natijalar

Mashg'ulot yakunida o'quvchilar kelajak kasblari tushunchasining mazmunini izohlay oladilar, zamonaviy texnologiyalar ta'sirida kasblarning qanday o'zgarayotganini tushunadilar, turli sohalaridagi istiqbolli kasblarni farqlash hamda ularning asosiy vazifalarini tavsiflash ko'nikmalariga ega bo'ladilar. O'quvchilar sun'iy intellekt, robototexnika, axborot texnologiyalari, biotexnologiya, ekologiya, muhandislik va boshqa sohalaridagi kasblar haqida dastlabki bilimlarni egallaydilar. Shaxsiy qiziqishlari va qobiliyatlarini kelajakdagi kasbiy faoliyat bilan bog'lash, tanlangan kasb uchun zarur bilim va ko'nikmalarni aniqlash, individual rivojlanish rejasini ishlab chiqish hamda o'z qarashlarini asoslab berishni o'rganadilar.

I.TASHKILIY QISM (3 daqiqa)

O'quvchilar bilan samimiy salomlashish, davomatni aniqlash va sinfning mashg'ulotga tayyorgarligini nazorat qilish. O'quvchilar diqqatini jamlab, ularni mashg'ulotga ruhiy jihatdan tayyorlash. Mashg'ulot mavzusi va maqsadini qisqacha tushuntirib, faol ishtirok etish va o'z fikrlarini erkin bayon qilishga yo'naltirish.

II.MOTIVATSION QISM (5 daqiqa)

O'qituvchi: Assalomu alaykum, aziz o'quvchilar! Bugungi "Kelajak soati" mashg'ulotimizda sizlar bilan hayotimizdagi eng muhim tanlovlardan biri – kelajakdagi kasbimiz haqida suhbatlashamiz. Har bir inson o'z kelajagi haqida orzu qiladi. Kimdir shifokor, kimdir muhandis, yana kimdir o'qituvchi, tadbirkor yoki dasturchi bo'lishni istaydi. Ammo bugun dunyo juda tez o'zgarmoqda. Yangi texnologiyalar rivojlanmoqda, ayrim kasblarning vazifalari yangilanmoqda, ilgari mavjud bo'lmagan mutaxassisliklar paydo bo'lmoqda.

O'qituvchi: Aziz o'quvchilar! Keling, birgalikda kelajakka sayohat qilamiz. Tasavvur qiling, hozir 2040-yil. Siz maktabni muvaffaqiyatli tamomlagansiz, oliy yoki professional ta'lim olgansiz va o'zingiz orzu qilgan kasb egasi bo'lib, mehnat

faoliyatingizni boshlagansiz. Sizning oldingizda yangi imkoniyatlar, zamonaviy texnologiyalar va katta maqsadlarga boy hayot turibdi.

Endi bir o‘ylab ko‘ring: **2040-yilda sizning ish joyingiz qanday ko‘rinishda bo‘ladi?** Unda qanday zamonaviy qurilmalar va aqlli texnologiyalardan foydalanasiz? Sun‘iy intellekt, robotlar, virtual reallik yoki boshqa innovatsion vositalar ishingizni qanday yengillashtiradi?

Siz tanlagan kasb bugungi kundagi shu kasbdan nimasi bilan farq qiladi? Qanday yangi vazifalarni bajarasiz? Ish jarayonida qanday bilim, ko‘nikma va ijodiy yondashuvlar sizga yordam beradi? Kelajakda inson va texnologiya hamkorligi qanday ahamiyat kasb etadi?

Eng muhimi, sizning mehnatingiz jamiyat rivojiga, insonlar hayotining yaxshilanishiga va yurtimiz taraqqiyotiga qanday hissa qo‘shadi?

Keling, o‘z tasavvuringizga erk bering va “Mening kasbim - 2040-yilda” mavzusida fikrlaringizni o‘rtoqlashing. Kelajakni bugun bizning orzularimiz, bilimlarimiz va intilishlarimiz yaratadi!

Kelajak tibbiyoti
energetika

Robototexnika

Yashil

O‘qituvchi: O‘qituvchi ekranda zamonaviy texnologiyalar bilan bog‘liq kasblar tasvirini namoyish etadi va o‘quvchilarga quyidagi savollar bilan murojaat qiladi:

1. Sizningcha, 10-15 yildan keyin qaysi kasblarga ehtiyoj ortishi mumkin?
2. Robotlar va sun‘iy intellekt insonlarning barcha ishlarini bajara oladimi?
3. Kelajakda muvaffaqiyatli mutaxassis bo‘lish uchun bugundan qanday bilim va ko‘nikmalarni egallashimiz kerak?

O‘quvchilar: O‘quvchilar: Savollarga o‘z qarashlari asosida javob beradilar. Ayrim o‘quvchilar dasturchi, robototexnika muhandisi, shifokor, dizayner yoki ekolog kabi kasblarni misol keltiradilar.

O‘qituvchi: Juda yaxshi! Sizlarning fikrlaringizdan ko‘rinib turibdiki, kelajak kasblari haqida tasavvurlarimiz turlicha. Ammo barchamiz uchun bitta muhim haqiqat mavjud: kelajak kasblari nafaqat yangi texnologiyalarni bilishni, balki mustaqil fikrlashni, muammolarni hal qilishni, insonlar bilan hamkorlik qilishni va doimiy o‘rganishni talab etadi.

Masalan, sun‘iy intellekt shifokorga kasalliklarni aniqlashda yordam berishi mumkin, ammo bemor bilan samimiy muloqot qilish, uning holatini har tomonlama baholash va mas‘uliyatli qaror qabul qilishda insonning o‘rni muhimligicha qoladi. Demak, kelajakda texnologiyalardan oqilona foydalana oladigan, bilimli, ijodkor va mas‘uliyatli mutaxassislar zarur bo‘ladi.

III. ASOSIY QISM. “KELAJAK KASBLARI OLAMINI KASHF ETAMIZ” (10 daqiqa)

O‘qituvchi: Endi kelajak kasblari deganda nimani tushunishimiz, ularning qanday shakllanishi va qaysi sohalarida yangi imkoniyatlar paydo bo‘layotgani haqida suhbatlashamiz.

Kelajak kasblari - fan, texnika, iqtisodiyot va jamiyat taraqqiyoti natijasida shakllanayotgan yoki mazmuni sezilarli darajada yangilanayotgan, kelgusida muhim ahamiyat kasb etishi mumkin bo‘lgan kasbiy faoliyat yo‘nalishlaridir.

Kelajak kasblari faqat yangi nomdagi mutaxassisliklardan iborat emas. Bugungi shifokor, o‘qituvchi, muhandis, agronom, iqtisodchi va boshqa mutaxassislarning faoliyati ham yangi texnologiyalar ta’sirida o‘zgarib bormoqda.

Masalan, zamonaviy o‘qituvchi raqamli ta’lim platformalari, sun’iy intellekt va virtual reallik texnologiyalaridan foydalanib, mashg‘ulotlarni qiziqarli va interaktiv tarzda tashkil etadi hamda har bir o‘quvchining individual qobiliyatiga mos ta’lim beradi. Agronom aqlli sug‘orish tizimlari, dronlar va maxsus sensorlar yordamida tuproq namligi, ob-havo sharoiti va ekinlar holatini kuzatib, suvni tejaydi hamda hosildorlikni oshiradi. Muhandis esa uch o‘lchamli raqamli modellar, robototexnika va sun’iy intellekt yordamida murakkab qurilmalarni loyihalaydi, ularni virtual muhitda sinovdan o‘tkazadi va yanada takomillashtiradi. Shuningdek, kelajakda shifokorlar aqlli tibbiy qurilmalar yordamida kasalliklarni erta aniqlashi, me’morlar esa virtual reallik orqali binolarning tayyor loyihalarini oldindan namoyish etishi mumkin. Demak, 2040-yilda texnologiyalar inson mehnatini yengillashtiribgina qolmay, yangi imkoniyatlar yaratadi, kasblarning mazmunini o‘zgartiradi va mutaxassislardan doimiy ravishda bilim olish, ijodkorlik hamda zamonaviy ko‘nikmalarni egallashni talab qiladi.

1. Sun’iy intellekt va raqamli texnologiyalar bilan bog‘liq kasblar

Sun’iy intellekt mutaxassisi - kompyuter tizimlarini ma’lumotlarni tahlil qilish, qonuniyatlarni aniqlash va muayyan vazifalarni bajarishga o‘rgatadigan mutaxassis.

Ma’lumotlar tahlilchisi - katta hajmdagi ma’lumotlarni o‘rganib, tashkilotlar va insonlarga asosli qarorlar qabul qilishda yordam beradi.

Kiberxavfsizlik mutaxassisi - axborot tizimlari va shaxsiy ma’lumotlarni raqamli tahdidlardan himoya qiladi.

O‘qituvchi: Tasavvur qiling, biror bankning millionlab mijozlari bor. Ularning ma’lumotlarini kim himoya qiladi? Yoki internet-do‘kon xaridorlarga mos mahsulotlarni qanday tavsiya qiladi? Bunday vazifalarda kiberxavfsizlik, ma’lumotlar tahlili va sun’iy intellekt sohasidagi mutaxassislarning mehnati muhim ahamiyatga ega.

2. Robototexnika va muhandislik kasblari

Robototexnika muhandisi – sanoat, tibbiyot, qishloq xo‘jaligi va kundalik hayotda qo‘llaniladigan robotlashtirilgan tizimlarni loyihalaydi.

Avtomatlashtirish muhandisi – ishlab chiqarish va xizmat ko‘rsatish jarayonlarini avtomatik boshqarish tizimlarini yaratadi.

Dron texnologiyalari mutaxassisi – uchuvchisiz qurilmalarni loyihalash, boshqarish va ulardan turli sohalarda foydalanish bilan shug‘ullanadi.

O‘qituvchi: Bugun ayrim zavodlarda robotlar murakkab ishlab chiqarish vazifalarini bajarmoqda. Qishloq xo‘jaligida dronlar ekin maydonlarini kuzatishda, ayrim tibbiyot muassasalarida esa robotlashtirilgan tizimlar jarrohlarga yordam berishda qo‘llanilmoqda.

Ammo bu qurilmalarni yaratish, dasturlash, nazorat qilish va takomillashtirish uchun bilimli mutaxassislar zarur.

3. Tibbiyot va biotexnologiya sohasidagi kasblar

Biotexnolog – tirik organizmlar va biologik jarayonlardan foydalanib, tibbiyot, oziq-ovqat va boshqa sohalar uchun yangi yechimlar ishlab chiqadi.

Bioinformatik – biologik ma’lumotlarni kompyuter texnologiyalari yordamida tahlil qiladi.

Tibbiy texnologiyalar muhandisi – kasalliklarni aniqlash va davolashda foydalaniladigan tibbiy qurilmalarni yaratish hamda takomillashtirishda ishtirok etadi.

O‘qituvchi: Kelajak tibbiyotida shifokorlarning bilimlari bilan bir qatorda biologiya, kimyo, matematika va axborot texnologiyalarini birlashtira oladigan mutaxassislarning ahamiyati ham ortishi mumkin.

4. Ekologiya va yashil iqtisodiyot kasblari

Qayta tiklanuvchi energiya muhandisi – quyosh, shamol va boshqa qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish tizimlarini ishlab chiqadi.

Ekologik muhandis – atrof-muhitga salbiy ta’sirni kamaytirishga qaratilgan texnologik yechimlar ustida ishlaydi.

Aqlli qishloq xo‘jaligi mutaxassisi – sensorlar, raqamli xaritalar va avtomatlashtirilgan sug‘orish tizimlari orqali qishloq xo‘jaligi samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

O‘qituvchi: O‘zbekiston sharoitida suv resurslaridan oqilona foydalanish, energiyani tejash, ekologik muammolarni kamaytirish va qishloq xo‘jaligida zamonaviy texnologiyalarni qo‘llash muhim vazifalardan hisoblanadi.

Shu sababli kelajak kasbini tanlashda nafaqat dunyodagi texnologik o‘zgarishlarni, balki mamlakatimizning rivojlanish ehtiyojlarini ham hisobga olish zarur.

Kelajak kasblarini egallash uchun qanday ko‘nikmalar kerak?

O‘qituvchi: Aziz o‘quvchilar! E‘tibor bergan bo‘lsangiz, biz ko‘rib chiqqan kasblar turli sohalarga tegishli. Ammo ularning barchasini birlashtiradigan umumiy jihatlar mavjud.

Kelajakda muvaffaqiyatli mutaxassis bo‘lish uchun quyidagi ko‘nikmalar muhim:

Tanqidiy fikrlash – ma‘lumotlarni tahlil qilish va asosli xulosalar chiqarish.

Kreativlik – yangi g‘oyalar va noodatiy yechimlarni taklif qilish.

Raqamli savodxonlik – zamonaviy texnologiyalardan samarali va xavfsiz foydalanish.

Kommunikativlik – fikrlarni aniq ifodalash va boshqalar bilan samarali muloqot qilish.

Hamkorlik – jamoada ishlash va umumiy maqsadga erishish.

Moslashuvchanlik – yangi bilimlarni o‘zlashtirish va o‘zgarishlarga tayyor bo‘lish.

Mas’uliyat – o‘z faoliyatining insonlar, jamiyat va tabiatga ta’sirini hisobga olish.

O‘qituvchi: Eng muhimi, bugun tanlagan kasbingiz kelajakda o‘zgarishi mumkin. Shuning uchun faqat bitta kasbga tayyorlanish emas, balki butun hayot davomida o‘rganishga tayyor bo‘lish ham muhim.

IV. AMALIY QISM. “MENING KELEJAK KASBIM” (10 daqiqa)

O‘qituvchi: Endi sizlar bilan qiziqarli amaliy mashg‘ulot o‘tkazamiz. Tasavvur qiling, siz 2040-yilda o‘z kasbingizning yetuk mutaxassisiz. Siz jamiyat uchun foydali ish bilan shug‘ullanasiz va zamonaviy texnologiyalardan foydalanasiz.

Bugungi vazifamiz - o‘zimiz tanlagan kelajak kasbini o‘rganish va unga erishish yo‘lini rejalashtirish.

O‘qituvchi sinfni 4-5 nafardan iborat kichik guruhlariga ajratadi. Har bir guruhga A3 formatdagi qog‘oz va markerlar beriladi.

“Kelajak kasbi pasporti” topshiriği

Har bir guruh kelajakda muhim bo‘lishi mumkin bo‘lgan bitta kasbni tanlaydi va uning “pasporti”ni ishlab chiqadi.

KELAJAK KASBI PASPORTI

Guruhlar uchun namunaviy ish varag‘i

1.	Kasbingizning					nomi.
2.	Ushbu	kasb	qanday	muammoni	hal	qiladi?
3.	Mutaxassis		qanday	ishlarni	bajaradi?	
4.	Qaysi	fanlarni	chuqur	o‘rganish	kerak?	
5.	Qanday	bilim	va	ko‘nikmalar	zarur?	
6.	Mazkur	kasbda	qanday	texnologiyalardan	foydalaniladi?	
7.	Bu	kasb	jamiyatga	qanday	foйда	keltiradi?

O‘qituvchi: Guruhlar quyidagi yo‘nalishlardan birini tanlashi mumkin:

Birinchi guruh - sun‘iy intellekt va axborot texnologiyalari.

Ikkinchi guruh - robototexnika va muhandislik.

Uchinchi guruh - tibbiyot va biotexnologiya.

To‘rtinchi guruh - ekologiya va yashil energetika.

Beshinchi guruh - kelajak ta‘limi va raqamli pedagogika.

Guruh a‘zolari o‘zaro vazifalarni taqsimlaydilar. Guruh yetakchisi ishni muvofiqlashtiradi, tadqiqotchi kasb haqida ma‘lumotlarni umumlashtiradi, tahlilchi zarur bilim va ko‘nikmalarni aniqlaydi, dizayner kasb pasportini bezatadi, taqdimotchi esa guruh ishini sinfdoshlari oldida himoya qiladi.

Amaliy topshiriq namunasi

Kasb: Aqlli qishloq xo‘jaligi mutaxassisi.

Muammo: Suv resurslaridan samarasiz foydalanish va ekinlarni parvarishlashda ortiqcha xarajatlarning yuzaga kelishi.

Mutaxassisning vazifasi: Tuproq namligini o‘lchovchi sensorlar, avtomatlashtirilgan sug‘orish tizimlari va raqamli kuzatuv vositalaridan foydalanib, suv sarfini optimallashtirish.

Zarur fanlar: Matematika, fizika, biologiya, informatika.

Zarur ko‘nikmalar: Ma‘lumotlarni tahlil qilish, texnologiyalardan foydalanish, muammolarni hal qilish va jamoada ishlash.

Jamiyatga foydasi: Suvni tejash, qishloq xo‘jaligi samaradorligini oshirish va ekologik barqarorlikni qo‘llab-quvvatlash.

O‘qituvchi: Aziz o‘quvchilar! Kasb tanlashda faqat uning nomi yoki ommabopligiga e’tibor bermang. Eng muhimi, ushbu kasb sizning qiziqishingiz va qobiliyatingizga qanchalik mos kelishi, u orqali qanday muammolarni hal qilishingiz va jamiyatga qanday foyda keltirishingizdir.

V. “KELAJAK KASBLARI TAQDIMOTI” (10 daqiqa)

O‘qituvchi: Endi har bir guruh o‘zi tanlagan kasbni sinfdoshlariga tanishtiradi. Buning uchun har bir guruhga 1-2 daqiqa vaqt beriladi.

Taqdimot quyidagi tartibda tashkil etilishi mumkin:

“Bizning guruhimiz tanlagan kelajak kasbi – ...”

“Ushbu kasbning asosiy vazifasi – ...”

“Bizning fikrimizcha, bu kasb kelajakda muhim bo‘lishining sababi – ...”

“Mazkur kasbni egallash uchun ... fanlarini chuqur o‘rganish zarur.”

“Ushbu kasbda ... texnologiyalaridan foydalaniladi.”

“Bizning kasbimiz jamiyatga ... orqali foyda keltiradi.”

Har bir guruh taqdimotidan so‘ng boshqa guruh a‘zolari bitta savol yoki taklif bildiradilar.

O‘qituvchi: Birinchi guruhning taqdimotini tingladik. Endi sizlarga savol: sun‘iy intellekt mutaxassisi bo‘lish uchun faqat kompyuterdan foydalanishni bilish yetarliymi?

O‘quvchilar: Yo‘q, buning uchun matematika, dasturlash, mantiqiy fikrlash va ma‘lumotlar bilan ishlash ko‘nikmalari ham zarur.

O‘qituvchi: To‘g‘ri! Har qanday kasbni mukammal egallash uchun puxta bilim, amaliy tajriba va muntazam izlanish talab etiladi.

Navbatdagi guruhga savol: agar kelajakda robotlar ko‘plab ishlarni bajarsa, insonlarga qanday vazifalar qoladi?

O‘quvchilar: Insonlar robotlarni yaratish, boshqarish, takomillashtirish, muhim qarorlar qabul qilish va yangi g‘oyalar ishlab chiqish bilan shug‘ullanishlari mumkin.

O‘qituvchi: Juda yaxshi! Texnologiyalar inson faoliyatining ayrim vazifalarini avtomatlashtirishi mumkin. Biroq yangi kasblar va vazifalar ham shakllanadi. Shu sababli kelajakka tayyorgarlik ko‘rishning eng muhim sharti – bilim va ko‘nikmalarni doimiy rivojlantirib borishdir.

Taqdimotlar davomida o‘qituvchi o‘quvchilarning fikrlarini tinglaydi, ularning kasbiy qiziqishlarini qo‘llab-quvvatlaydi, savollar orqali mustaqil fikrlashga undaydi va zarur hollarda tushunchalarni aniqlashtirib boradi.

VI. RAG‘BATLANTIRISH (5 daqiqa)

O‘qituvchi: Aziz o‘quvchilar! Bugungi mashg‘ulotda sizlar turli kasblar haqida fikr yuritdingiz, kelajakdagi mehnat faoliyatini tasavvur qildingiz va tanlagan kasbingizni egallash uchun zarur bilimlarni aniqlashga harakat qildingiz.

Har bir guruh o‘ziga xos yondashuvni namoyish etdi. Endi faol ishtirok etgan guruhlarini quyidagi nominatsiyalar bo‘yicha rag‘batlantiramiz:

“Eng istiqbolli kasb tanlovi”

“Eng kreativ kasbiy g‘oya”

“Eng yaxshi kasb pasporti”

“Eng asosli taqdimot”

“Eng faol jamoa”

“Eng ijtimoiy foydali kasb”

“Kelajak texnologiyalari bilimdonlari”

O‘qituvchi: Bugun sizlardan kelajakda qaysi kasbni tanlashingiz haqida qat’iy qaror qabul qilish talab etilmadi. Asosiy maqsad – o‘z qiziqishlaringizni anglash, yangi kasblar bilan tanishish va kelajagingiz uchun qanday tayyorgarlik ko‘rish kerakligini tushunishdir.

Shuni unutmangki, muvaffaqiyatli kasb tanlash – bu bir martalik qaror emas, balki o‘zini anglash, izlanish, o‘rganish va tajriba orttirish jarayonidir.

O‘qituvchi o‘quvchilarga yakuniy refleksiv savol bilan murojaat qiladi:

“Kelajakdagi orzuvingizga erishish uchun bugundan qanday bitta amaliy qadam tashlaysiz?”

O‘quvchilar: O‘quvchilar qisqa javob beradilar.

Masalan:

“Men ingliz tilini chuqurroq o‘rganishni boshlayman.”

“Men dasturlash asoslarini o‘rganaman.”

“Men biologiya va kimyo fanlariga ko‘proq e’tibor qarataman.”

“Men o‘zim qiziqqan kasb haqida mutaxassislardan ma’lumot olaman.”

O‘qituvchi: Ajoyib! Har bir katta maqsad kichik, ammo izchil qadamlardan boshlanadi.

VII. MASHG‘ULOT YAKUNI (2 daqiqa)

O‘qituvchi: Aziz o‘quvchilar! Bugungi mashg‘ulotimiz davomida biz kelajak kasblari, yangi texnologiyalar, zamonaviy mehnat bozori va kasb tanlashda e’tibor berish zarur bo‘lgan muhim jihatlar haqida suhbatlashdik.

Bugungi dunyo tez o‘zgarmoqda. Sun’iy intellekt, robototexnika, biotexnologiya, raqamli ta’lim va ekologik texnologiyalar insonlar hayotiga yangicha imkoniyatlar olib kirmoqda. Bu o‘zgarishlar bizdan zamonaviy bilimlarni egallashni, yangiliklarga ochiq bo‘lishni va o‘z ustimizda muntazam ishlashni talab etadi.

Ammo bir narsani doimo yodda tuting: kelajakda qaysi kasbni tanlashingizdan qat’i nazar, avvalo, o‘z ishini puxta biladigan, halol, mas’uliyatli, tashabbuskor va jamiyatga foyda keltiradigan inson bo‘lishingiz muhim.

Sizlarning orangizdan kelajakda yirik olimlar, ixtirochilar, muhandislar, shifokorlar, pedagoglar, tadbirkorlar va yangi texnologiyalar yaratuvchilari yetishib chiqishi mumkin.

Kelajak sizni kutib turmaydi. Uni bugungi bilimingiz, mehnatingiz, intilishingiz va qat’iyatingiz bilan o‘zingiz yaratasiz!

Bugungi “Kelajak soati” mashg‘ulotimizni quyidagi fikr bilan yakunlaymiz:

“Kasbingni ongli tanla, bilimingni doimiy oshir, kelajagingni o‘z qo‘ling bilan yarat!”